

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. For at undgå en uheldig konkurrence mellem staten, Grønlands landsråd og kommunerne i Grønland eller mellem kommunerne indbyrdes om arbejdskraften i Grønland med en deraf følgende stigning i det offentlige lønniveau blev ved lov nr. 634 af 19. december 1975 om ændring af lov om Grønlands landsråd og kommunalbestyrelser m.v. – Folketingstidende 1975–76, sp. 2388, 2778, 3178 og 3487; Tillæg A, sp. 2011; Tillæg B, sp. 347; Tillæg C, sp. 127 – gennemført en ordning, hvorefter kollektive *overenskomster* og aftaler med virkning for staten, landsrådet og kommunerne i Grønland skulle indgås af ministeren for Grønland som arbejdsgiverpart. Forud for forhandlinger med personaleorganisationer om indgåelse af kollektive overenskomster eller aftaler skulle ministeren for Grønland optage forhandling med landsrådet og De grønlandske kommuners Landsforening med henblik på fastlæggelse af en fælles lønpolitik for de offentlige arbejdsgivere i Grønland.

Kommissionen om hjemmestyre i Grønland har i sin betænkning indgående overvejet, hvorledes den nødvendige koordinering af det offentlige lønpolitik i Grønland efter hjemmestyrets indførelse kan sikres samtidig med, at hjemmestyret og kommunerne sikres størst mulig indflydelse på og ansvar for lønudviklingen i Grønland. Det var kommissionens opfattelse, jfr. de almindelige bemærkninger til forslaget til lov om Grønlands hjemmestyre – Folketingstidende 1978–79, Tillæg A, sp. 407 – at de nævnte hensyn mest hensigtsmæssigt kunne imødekommes ved etablering af et nyt offentligretligt organ – et aftalenævn – hvori staten, hjemmestyret og kommunerne var ligeligt repræsenteret. Aftalenævnet skulle være arbejdsgiverpart i alle kollektive overenskomster og aftaler vedrørende personale ansat i den offentlige forvaltning i Grønland bortset fra tjenestemænd og skulle i forbindelse hermed søge at fastlægge en fælles lønpolitik for de offentlige arbejdsgivere. For at forhindre, at en af de i nævnet repræsenterede myndigheder af de andre myndigheder blev

påtvunget udgiftskrævende vilkår, som myndigheden ikke kunne tilslutte sig, skulle der ifølge kommissionens forslag være mulighed for en myndighed til at forlange, at vilkår i en aftale eller overenskomst ikke skulle omfatte ansatte under denne myndighed.

Nærværende lovforslag er udarbejdet i overensstemmelse med de af hjemmestyrekommissionen skitserede retningslinier.

Løn- og ansættelsesforhold for hjemmestyrets og kommunernes personale er omfattet af henholdsvis sagsområdet »Grønlands styrelsesordning« og sagsområdet »Styrelsesordning for kommunerne«, jfr. pkt. 1 og 2 i bilaget til loven om Grønlands hjemmestyre.

Ved forslaget om, at der ved lov oprettes et aftalenævn, har hjemmestyrekommissionen forudsat, at regelfastsættelsen vedrørende indgåelse af kollektive overenskomster og aftaler m.v. for hjemmestyrets og kommunernes personale ikke er overtaget af hjemmestyret. Der tilsigtes ikke med loven nogen fravigelse af hjemmestyrelovens principper om hjemmestyrets overtagelse af sagsområder. Hjemmestyret kan således uanset loven overtage den del af ordningen, der vedrører hjemmestyrets og kommunernes personale, i medfør af hjemmestyrelovens § 4.

Det skal fremhæves, at lovens ordning alene fastsætter regler for indgåelse af kollektive overenskomster og aftaler m.v. Spørgsmålet om et eventuelt offentligt indgreb, der kan blive nødvendigt, hvis overenskomster ikke kan indgås på grund af uoverensstemmelse mellem aftalenævnet og lønmodtagerorganisationerne, er ikke reguleret af loven. Ministeriet for Grønland forudsætter, at et eventuelt indgreb for så vidt angår hjemmestyrets og kommunernes personale vil blive foretaget af hjemmestyret på grundlag af hjemmestyrelovens § 4, medens et indgreb for så vidt angår statens personale fortsat må foretages af rigsmyndighederne ved eller med hjemmel i lov.

Lovforslaget medfører ingen ændring i den hidtidige ordning, hvorefter forvaltningen af konkrete